

بسم الله الرحمن الرحيم

وسایل و ابزار کمکی

- ۱- **تخته شاسی:** برای ثابت نگهداشتن کاغذ و ایجاد شرایط مناسب برای طراحی از تخته شاسی از جنس فیبر یا تخته سه لا در اندازه های مختلف و متناسب با ابعاد استاندارد کاغذ و مقوا تهیه و برای زیر دستی استفاده می شود.
- ۲- **گیره کاغذ:** اگر تخته شاسی گیره ثابت نداشته باشد، برای نگذاستن کاغذ از گیره کاغذ استفاده می کنند، گیره کاغذ در اندازه های مختلف وجود دارد.
- ۳- **سه پایه طراحی:** وسیله ای است که تخته شاسی را به صورت مایل در مقابل طراح نگه می دارد. طراح برای مسلط بودن بر صفحه طراحی می تواند از چهار پایه گردان استفاده کند.
- ۴- **اسبک (خرک):** به جای استفاده از سه پایه طراحی از وسیله ای به نام «اسبک» (خرک) هم استفاده می شود. در این وسیله محل نشستن طراح به محل قرارگیری تخته شاسی وصل است و به صندلی یا چهارپایه جداگانه نیازی ندارد.
- ۵- **اسکاپر (تیغ جراحی):** نوعی تیغ جراحی می باشد با تیغه های مختلف که اغلب به جای کاتر در کارهای هنری برای تراشیدن نوک مداد طراحی و همچنین برش کاغذ و مقوا به کار می رود.
- ۶- **تیغ (کاتر):** این وسیله که در شکل های متنوع و اندازه های مختلف مثل موکت بری، یافت می شود برای برش کاغذ و تراشیدن نوک مداد طراحی، مورد استفاده قرار می گیرد.
- ۷- **محوکن:** گاهی در سایه روشن کاری حجم ها، درجات مختلف خاکستری را بر روی کاغذ با پنبه یا محوکن به هم نزدیک می کنیم تا فاصله آنها از بین برود. به این ترتیب همانگونه که نور بر روی حجم می لغزد سایه روشن های ایجاد شده در طرح نیز روی یگدیگر می لغزند.
- محوکن چیست؟** محوکن آماده در اندازه های مختلف در بازار موجود است. اغلب محوکن ها ابزار دو طرفه ای هستند که برای ایجاد ارتباط نزدیک میان سطوح تیره و روشن که با مداد، زغال، گچ پاستیل و ... به وجود آمده است، مورد استفاده قرار می گیرند. ظرافت سطوحی که با محوکن ایجاد می شود به طراح امکان می دهد تا به تصحیح جزئیات و سطوح کوچک و پرداخت درجات تیره و روشن بپردازد با استفاده از یک مثلث شکل می توان محوکن ساخت.
- ۸- **پالت:** از تخته های نازک و از چوبی مثل چوب ماهون و یا پلاستیک می سازند. پالت در شکل های بیضی و مستطیل وجود دارد که دارای سوراخی است که نقاش شصت خود را در آن قرار می دهد و در دست خود محکم نگه می دارد. پالت را به روغن بزرگ اغشته می کنند تا رنگ ها را به خود جذب نماید و پاک کردن رنگ ها از روی آن آسان باشد.

۹-حروف چسبان: این نوع حروف (که به غلط به نام تجارتي یکی از سازندگان ان لتراسِت Lettraset خوانده می شود) در اندازه ها و شکل های مختلف روی ورقه هایی از جنس کاغذ کالک چاپ شده به صورتیکه با فشار روی سطوح صاف و صیقلی می چسبند.

۱۰-پیستوله (شابلون فرم): برای ترسیم قوس های بی قاعده که شعاع مشخصی ندارند و نمی توانیم از پرگار کمک بگیریم. از پیستوله در انواع فلزی، چوبی و یا پلاستیکی استفاده می کنیم.

۱۱-زیپا تون: ورق شفاف پلاستیکی پشت چسب داری است که در رنگ های و شکل های گوناگون به صورت مات یا براق ساخته می شود. این نوع ورق در اندازه های گوناگون و به صورت رول به عرض 50cm در بازار موجود است.

۱۲-ایربراش (قلم بادی): رنگ را به صورت دانه های ریزگردی درآورده و بر سطح مورد نظر می باشد. این تکنیک می توان زمینه ها و رنگ های جالبی روی کاغذ و مقوا با وسعت و تنوع زیاد به وجود آورد. ایربراش شامل سه قسمت است. ۱- دهانه مخزن رنگ ۲- دکمه فشاری ۳- لوله اتصال هوا به بدنه منبع تولید باد

۱۳-بوم نقاشی (زمینه): سطوحی که روی آنها نقاشی شده و تصاویر نقش می بندند به عنوان زمینه و بوم نامیده می شوند و در این حالت بسته به نوع نقاشی و ایده هنرمند هر سطحی قابلیت زمینه شدن را می یابد. انواع کاغذ و مقوا، انواع چوب و تخته، پارچه، فلز، سنگ، شیشه، سفال، کاشی، چینی می توانند به عنوان زمینه و تابلوی نقاشی مورد استفاده قرار بگیرند. اما در این بین بیشتر موارد استفاده مربوط به کاغذ و مقوا و پارچه می شود که به دلیل قابلیت های خاص خود در بیشتر از ۹۰٪ نقاشی ها به عنوان زمینه کار مورد استفاده قرار می گیرد.

نکته: کلاف چیست؟ به چهارچوب بوم که پارچه یا کاغذ روی آن کشیده می شود، کلاف می گویند.

زیر سازی بوم یعنی چه؟ زیر سازی و استری و یا پوشش زمینه در واقع عبارت است از یک لایه تدارکاتی معمولاً نازک که بین بستر زمینه و لایه رنگ قرار می گیرد و از این لایه به عنوان عامل پوشش دهنده سطوح زیرین و پر نمودن منافذ آن سطوح و همینطور ایجاد لایه ای برای بهتر نشان دادن تصویر رنگی استفاده می شود.

نکته: کتان و کرباس پرکاربردترین پارچه برای ساخت بوم می باشند.

نکته: بوم و جلد مرغش چیست؟ بوم یا جلدی که سطوح آن به پودر نوعی سنگ یا نوعی ذرات طلایی معدنی اراسته شده است.

۱۴-صفحه سمباده: برای تیز کردن و شکل دادن به نوک مداد، زغال، گچ و ... می تواند مورد استفاده قرار گیرد. و در صورتیکه این صفحه روی تکه چوبی چسبانده شود، مناسب تر است.

۱۵-فیکساتیو (شلاک سفید +الکل): برای جلوگیری از لک شدن طرح های مدادی، زغالی خصوصاً تثبیت ذرات زغال و گچ به علت ناپایداری آنها باید از فیکساتیو استفاده کرد. شکا ظاهری و طاز کار فیکساتیو کاملاً مشابه با اسپری رنگی است با این تفاوت که مایع درون آن شفاف و بی رنگ است. فیکساتیو را نسبت به کار به صورت مایل نگذاشته و روی تکمه آن به آرامی فشار دهید (فاصله مناسب حدود 25cm از سطح کار می باشد).